**Evropski parlament**
2024-2029

*Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve*

**2024/0074(NLE)**

19.11.2024

***

# OSNUTEK PRIPOROČILA

o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Srbijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Srbiji
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Karlo Ressler

***Oznake postopkov***

| | |
|---|---|
| * | Postopek posvetovanja |
| *** | Postopek odobritve |
| ***I | Redni zakonodajni postopek (prva obravnava) |
| ***II | Redni zakonodajni postopek (druga obravnava) |
| ***III | Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava) |

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

**VSEBINA**

**Stran**

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA .....5

OBRAZLOŽITEV .....6

## OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Srbijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Srbiji**
**(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))**

**(Odobritev)**

*Evropski parlament*,

– ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (08441/2024),

– ob upoštevanju osnutka sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Srbijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Srbiji (08447/2024),

– ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 77(2), točki (b) in (d), členom 79(2), točka (c), in členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a), Pogodbe o delovanju Evropske unije (C10–0086/2024),

– ob upoštevanju člena 107(1) in (4) ter člena 117(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A10-0000/2024),

1. odobri sklenitev sporazuma;

2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

## OBRAZLOŽITEV

**a. Ozadje**
Namen predlaganega sklepa Sveta je odobriti sporazum o statusu med Evropsko unijo in Republiko Srbijo glede ukrepov, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Republiki Srbiji, kot so določeni z Uredbo (EU) 2019/1896 o evropski mejni in obalni straži.

Ena od nalog Evropske agencije za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: agencija) je sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema uredba o evropski mejni in obalni straži, „vključno z morebitno operativno napotitvijo skupin za upravljanje meja v tretje države“. Agencija lahko v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog, sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, zajete z uredbo, in lahko ob soglasju tretje države na njenem ozemlju izvaja ukrepe v zvezi z evropskim integriranim upravljanjem meja.

Namen sporazuma o statusu je zajeti vse vidike, ki so potrebni za izvajanje ukrepov agencije v tretjih državah. V skladu s členom 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896 Unija v okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu.

Komisija je v skladu z uredbo o evropski mejni in obalni straži in členom 76(1) Uredbe v sporočilu COM(2021)0892 predstavila model sporazuma o statusu v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896, ki vsebuje posebne določbe za izvajanje ukrepov na ozemlju tretjih držav. Sporazum o statusu z Republiko Srbijo temelji na modelu, ki ga je pripravila Komisija.

Komisija je 16. oktobra 2024 poročevalce obvestila o napredku pri pogajanjih o sporazumu o statusu med Evropsko unijo in Republiko Srbijo. 14. novembra 2024 je potekalo tudi srečanje z deležniki, osredotočeno na temeljne pravice. Sporazum je bil podpisan 25. junija 2024 v Beogradu, Srbija.

**b. Stališče poročevalca**
Na vrhuncu migracijske in begunske krize leta 2015 je več sto tisoč prosilcev za azil in migrantov v Evropsko unijo prispelo prek Zahodnega Balkana, pri čemer je bila Republika Srbija del ene od glavnih poti za nezakonito mešano gibanje. Migracijski pritisk na zahodnobalkanske poti je bil v prihodnjih letih velik, kar je povzročilo pritisk na zunanje meje EU in potrebna so bila nadaljnja prizadevanja za zakonit nadzor migracijskih tokov v skladu z mednarodno in evropsko zakonodajo.

Poročevalka meni, da je sklenitev uradnih, pravno zavezujočih sporazumov v okviru sodelovanja s tretjimi državami bistvenega pomena za zagotavljanje preglednosti ter javnega in demokratičnega nadzora takega sodelovanja.

Strukturirano in trajno sodelovanje s tretjimi državami je ključnega pomena za doseganje ciljev evropskega integriranega upravljanja meja. Cilj tega sodelovanja bi moral biti krepitev evropskih postopkov na mejah in vračanja, olajšanje izmenjave informacij in analize tveganja ter izboljšanje učinkovitosti operacij vračanja. Poleg tega bi moral podpirati tretje države pri upravljanju meja in migracij, tudi z napotitvijo stalne enote, kadar je to potrebno za varovanje zunanjih meja in zagotavljanje učinkovitega izvajanja migracijske politike Unije. Krepitev

upravljanja meja na vseh migracijskih poteh je bistvena za zmanjšanje nedovoljenih prihodov, obravnavanje spreminjajočih se taktik tihotapcev ter zmanjšanje tveganj, povezanih s trgovino z ljudmi in organiziranim kriminalom. Okrepljeno operativno sodelovanje, vzpostavljeno s sporazumom, bo imelo ključno vlogo pri boju proti nedovoljenim migracijam in izboljšanju regionalne varnosti.

Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter ministrstvo za notranje zadeve Republike Srbije morata spoštovati določbe uredbe o evropski mejni in obalni straži ter zagotoviti njeno celovito spoštovanje, vključno s temeljnimi pravicami. Med postopkom odobritve v Evropskem parlamentu so se pojasnila zainteresiranih strani o pomembnosti tega sporazuma izkazala za zadovoljiva. Sporazum z Republiko Srbijo in prisotnost uradnikov Evropske agencije za mejno in obalno stražo bosta zagotovila dodatne postopkovne elemente pri nadzoru meje, kot so operacije preverjanja in obveščanja, ter varovala temeljne pravice. Glede na veliko število ljudi, ki prečkajo Republiko Srbijo, da bi dosegli EU, bo ta sporazum okrepil našo podporo regionalnim partnerjem z zagotavljanjem bistvenega strokovnega znanja za učinkovito upravljanje teh gibanj. V skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 o evropski mejni in obalni straži sporazum agenciji Frontex omogoča izvajanje skupnih operacij in napotitev stalne enote evropske mejne in obalne straže na srbsko ozemlje, vključno z njenimi mejami s sosednjimi državami, ki niso članice EU.

Poročevalec v zaključku ugotavlja, da je predlagani sporazum o statusu skladen z modelom sporazuma o statusu, kot ga je določila Komisija v sporočilu o vsebini in določbah, ki naj jih vsebuje končni sporazum.

Ker ta sporazum prihaja v fazo izvajanja, Parlament Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo poziva, naj ga nemudoma obvesti o dejavnostih, ki potekajo kot del izvajanja sporazuma o statusu, ter jo opominja, da mora v skladu s členom 73(8) Uredbe (EU) 2019/1896 v svoja letna poročila vključiti oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Ob upoštevanju navedenega priporoča, naj Parlament potrdi besedilo osnutka sklepa Sveta.